

นักสร้างบารมี
พันธุ์อาชาไนย

บุรุษอาชาไนยหาได้ยากในโลก เพราะว่า บุรุษอาชาไนยนั้น
ย่อมไม่เกิดในสถานที่ทั่วไป บุรุษอาชาไนยนั้น เป็นนักปราชญ์
หากเกิดในตระกูลใด ตระกูลนั้น ย่อมถึงความสุข

นักสร้างบารมีพันธุ์อาชาไนย

๔๓๕

พระบรมโพธิสัตว์เจ้าทั้งหลาย ได้สร้างบารมีอย่างเอา
ชีวิตเป็นเดิมพัน ไม่เคยย่อท้อ ตลอดเวลาสี่สองไชยกับอีก
แสนมหากัป ที่ท่านได้ฟันฝ่าอุปสรรค เพื่อจะยกตนและสรรพสัตว์
ให้ข้ามพ้นจากห้วงทุกข์แห่งสังสารวัฏ แล้วในที่สุดท่านก็สมหวัง
ได้ตรัสรู้เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นที่พึ่งของมนุษย์
และเทวาทั้งหลาย

พวกเราทั้งหลายขณะนี้ กำลังอยู่ระหว่างการสร้างบารมี
ยังต้องพบกับปัญหาและอุปสรรคมากมาย แต่นั่นเป็นเพียง
เครื่องทดสอบกำลังใจของนักสร้างบารมี ที่จะแปรเปลี่ยนเป็น
บุญบารมีแก่เรา

การเจริญสมาธิภาวนาหมั่นทำใจให้ใสๆ อยู่เสมอ เป็นสิ่ง
สำคัญที่จะช่วยประคับประคอง ให้เส้นทางแห่งการสร้างบารมี
ของเราไปได้ตลอดรอดฝั่ง ทำให้ชีวิตปลอดภัย และมีชัยชนะ ไป
ทุกภพทุกชาติ จนกว่าจะถึงที่สุดแห่งธรรม

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า

“ทุลโล ปุริสาชฌโย	น โส สพุพตถ ชายติ
ยตถ โส ชายติ อีโร	ตํ กุลํ สุขเมตติ

นักสร้างบารมีพันธุ์อาชาไนย

๔๘๐

**บุรุษอาชาไนยหาได้ยากในโลก เพราะว่บุรุษอาชาไนย
ย่อมไม่เกิดในสถานที่ทั่วไป บุรุษอาชาไนยนั้น เป็นนักปราชญ์
หากเกิดในตระกูลใด ตระกูลนั้น ย่อมถึงความสุข”**

คำว่า อาชาไนย หมายถึงผู้ที่ได้รับการฝึกฝนอบรมตน
มาอย่างดีแล้ว มีเชี่ยวชาญว่องไว มีสติปัญญาแจ่มใส เข้าใจชีวิต
และสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างฉับพลัน ถ้าถือกำเนิด
เป็นสัตว์เดียรัจฉาน ก็ไม่ต้องถูกเขี่ยนตี สามารถรับรู้คำสั่งได้
อย่างรวดเร็ว ถ้าอยู่ในป่าใหญ่จะเป็นจำฝูง เป็นผู้นำของสัตว์
ทั้งหลายผู้เป็นบริวาร เป็นสัตว์ประเสริฐ ที่พร้อมต่อการทำงาน
ตลอดเวลา

ถ้าหากได้ถือกำเนิดเป็นมนุษย์ ท่านเรียกว่าบุรุษอาชาไนย
เป็นบุคคลที่กำเนิดขึ้นมา เพื่อสร้างสันติสุขให้บังเกิดขึ้นแก่โลก
เหมือนดังพระบรมโพธิสัตว์เจ้าทั้งหลาย ท่านเป็นบุคคลที่หาได้ยาก
ในโลก เมื่อเกิดในตระกูลใด ก็นำพาความเจริญรุ่งเรืองมา
สู่ตระกูลนั้น แล้วยังรวมไปถึงหมู่บ้าน ประเทศชาติ และคน
ทั้งโลกอีกด้วย โดยเฉพาะเมื่อได้ตรัสรู้แล้ว ก็นำความสว่างไสว
มาสู่จิตใจของมนุษย์ และเทวาททั้งหลาย ให้ได้เข้าถึงสันติสุข
ภายใน ได้บรรลุธรรมาภิสมัยกันนับไม่ถ้วน พระโพธิสัตว์จึงได้
ชื่อว่า เป็นยอดของบุคคลอาชาไนยทั้งหลาย

นักสร้างบารมีพันธุ์อาชาไนย

๔๘๑

*เมื่อกล่าวถึงบุรุษอาชาไนยแล้ว มีอุปมาระหว่างม้าอาชาไนยกับบุรุษอาชาไนย ที่พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ว่า ตุก่อนภิกษุทั้งหลาย ม้าอาชาไนยตัวเจริญ ๔ จำพวก มีปรากฏอยู่ในโลก ๔ อย่าง คือ ม้าอาชาไนย พอเห็นเงาปฏักเข้า ก็สลด ถึงความสังเวช สอนตัวเองว่า วันนี้นายสารถิผู้ฝึกม้า จักให้เราทำเหตุอะไรหนอ เราจักตอบแทนบุญคุณนายสารถิ ให้เต็มกำลังความสามารถ ว่าแล้วก็รีบวิ่งออกมาหานายสารถิ เตรียมพร้อมที่จะรับฟังคำสั่ง พร้อมจะไฉนทะยานออกไปทำภารกิจทันที

ม้าอาชาไนยประเภทที่ ๒ เห็นเงาปฏักแล้ว ก็ยังไม่สลดสังเวช ยืนนิ่งๆ ตามปกติเหมือนไม่รับรู้คำสั่ง แต่เมื่อถูกปฏักแทงที่ขมขนจึงสลด ถึงความสังเวชว่า วันนี้นายสารถิผู้ฝึกม้า จักให้เราทำเหตุอะไรหนอ เราจักตอบแทนบุญคุณนายของเรา

ม้าอาชาไนยประเภทที่ ๓ เห็นเงาปฏักแล้ว ถูกแทงด้วยปฏักที่ขมขน ก็ยังไม่สลดสังเวช แต่เมื่อถูกปฏักแทงถูกผิวหนังจึงค่อยนึกขึ้นได้ พร้อมทั้งจะทำตามที่นายสารถิบอกทุกอย่าง

ม้าอาชาไนยประเภทที่ ๔ คือ เมื่อได้เห็นเงาปฏักก็ไม่สลดสังเวช แม้ถูกปฏักแทงที่ขมขนก็ไม่สะทกสะท้าน แม้ถูกแทงถึง

นักสร้างบารมีพันธุ์อาชาไนย

๔๘๒

ผิวหนังก็ยังไม่สะดุ้ง แต่เมื่อถูกแทงถึงกระดูก จึงยอมให้นายสารถิ
ได้ฝึกได้ใช้งาน

บุรุษอาชาไนยในโลกนี้ ก็มีอยู่ ๔ จำพวก เหมือนม้า-
อาชาไนย คือ บุรุษอาชาไนยประเภทที่ ๑ เป็นผู้มีบุญ
มีปัญญามาก พอได้ฟังว่า ในบ้านหรือในตำบลโน้น มีหญิงหรือ
ชายถึงความทุกข์ หรือทำกาลกิริยา ก็เกิดความสลดสังเวชใจว่า
สังขารร่างกายไม่เที่ยงทนอ จึงเริ่มตั้งความเพียร เพื่อจะหลุดพ้น
จากการเกิดการตายให้ได้ ครั้นได้ฟังคำสอนจากพระบรมศาสดา
แล้ว ก็บรรลุธรรมอันเกษมจากโยคะ หลุดพ้นจากความทุกข์
ทรมานในสังสารวัฏได้

บุรุษอาชาไนยประเภทที่ ๒ แม้ได้ฟังว่า ชายหรือหญิง
ในบ้านหลังโน้น ได้ประสบความทุกข์ทรมานแสนสาหัส เพราะ
เจ็บไข้ได้ป่วย และตายลงในที่สุด ก็ไม่รู้สึกลดสังเวชใจอะไร
เพราะถือว่าเป็นเรื่องไกลตัว ต่อมาได้เห็นหญิงหรือชายผู้ถึง
ความทุกข์ปางตาย และกลั้มตายลงในที่สุด จึงเกิดความสลด
สังเวชใจ แล้วเริ่มตั้งความเพียรอย่างเด็ดเดี่ยว มุ่งมั่นที่จะทำ
พระนิพพานให้แจ้ง ในที่สุดก็สมปรารถนา ได้บรรลุธรรมมาภิสมัย

บุรุษอาชาไนยประเภทที่ ๓ คือ ไม่ได้ฟังว่าในหมู่บ้าน
หรือตำบลโน้น มีหญิงหรือชายถึงความทุกข์ หรือทำกาลกิริยา

นักสร้างบารมีพันธุ์อาชาไนย

๔๘๓

สิ้นชีวิตลง และก็ไม่ได้เห็นชายหญิงที่ประสบความทุกข์เห็นปานนั้น แต่หมู่ญาติหรือบุคคลอันเป็นที่รักได้ประสบความทุกข์ หรือได้ตายจากไป เขาจึงลี้ภัยในความพลัดพรากจากบุคคลอันเป็นที่รัก และเห็นความไม่เที่ยงของสังขารร่างกาย รู้ว่าความตายนี้จะต้องบังเกิดขึ้นกับตัว ไม่วันใดก็วันหนึ่งอย่างแน่นอน จึงตั้งใจเจริญสมาธิภาวนา เพื่อทำพระนิพพานให้แจ้ง

บุรุษอาชาไนยประเภทที่ ๔ คือ ทั้งไม่ได้ยินด้วยหู ไม่ได้เห็นด้วยตา และเหตุการณ์อันน่าเศร้าสลดก็ไม่บังเกิดขึ้นกับหมู่ญาติ แต่ตนเองประสบกับความทุกข์เวทนาทางกาย ได้เจอกับโรคภัยต่างๆ ที่มากลุ่มรุมร่างกาย แทบจะเอาชีวิตไม่รอด จึงเริ่มได้คิดถึงความไม่เที่ยงของสังขาร แล้วก็ตั้งสติ ทำใจให้หยุดนิ่งเพื่อเข้าถึงธรรมภายใน จะได้เป็นผู้มีสุคติสวรรค์ และนิพพานเป็นที่ไป

บุคคลทั้ง ๔ ประเภทนี้ พระลัมมालัมพุทธานุญาตเรียกว่าบุรุษอาชาไนย คำว่าบุรุษในที่นี้ มีความหมายไม่เฉพาะเจาะจงว่าเป็นชายอย่างเดียว แต่หมายเอาใครก็ได้ที่เกิดมาเป็นมนุษย์ แล้วมีใจรักในการฝึกหัดขัดเกลาตัวเอง จะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ เป็นหญิงหรือชาย ก็สามารถเป็นบุรุษอาชาไนยได้เหมือนกัน

นักสร้างบารมีพันธุ์อาชาไนย

๔๘๔

เพราะฉะนั้น ทุกท่านสามารถที่จะฝึกฝนตนเอง เพื่อก้าวขึ้นสู่ความเป็นบุรุษอาชาไนยได้ทุกคน เพราะพวกเราเป็นนักสร้างบารมี ผู้ที่ได้โอกาสมาสร้างบุญบารมีกันอย่างยิ่งยวดหลายท่านได้ประพาสดินเปรียบประดุจดังบุรุษอาชาไนยประเภทที่ ๑ ผู้สามารถตกเตือนตนเองได้ ไม่ต้องรอให้ใครต้องมาชี้แนะมาว่ากล่าว พอได้มารู้ความเป็นจริงของชีวิตว่า เราเกิดมาสร้างบารมีแล้ว ก็ทุ่มเทชีวิตจิตใจ สร้างบารมีกันอย่างเต็มที่ โดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยากลำบาก สามารถสั่งสอนตนเองได้ ไม่ประมาท และยังสามารถเป็นผู้นำบุญยอดกัลยาณมิตร ช่วยแนะนำสั่งสอนชาวโลกอีกด้วย

สำหรับบางท่านแม้ว่า อาจะยังอยู่ในประเภทที่ ๒ ที่ ๓ หรือที่ ๔ ก็ตาม แต่ว่าทุกคนก็มีโอกาสที่จะพัฒนาตนเอง จนกระทั่งสามารถเป็นบุรุษอาชาไนย ที่พร้อมจะสร้างบารมีดังเช่นพระบรมโพธิสัตว์ ผู้มีกำลังใจไม่สิ้นสุด สร้างบารมีกันไปทุกภพทุกชาติ เป็นยอดนักสร้างบารมี เป็นพันธุ์ตะวัน เป็นอภาลิโก ไม่จำกัดด้วยกาลเวลา หรือไร้กาลเวลา ที่ภพชาติไม่อาจมาขวางกั้นการสร้างบารมีของเราได้ แล้วที่การจะเป็นนักสร้างบารมีพันธุ์ตะวัน ผู้ไม่เคยเบื่อหน่ายในการส่องแสง ไม่เคยว่างเว้นจากการสร้างบารมีอย่างนี้ได้ ก็ต้องหมั่นสอนตนเอง และเตือนตนเองบ่อยๆ

นักสร้างบารมีพันธุ์อาชาไนย

๔๘๕

เราจะรู้ว่าเป็นนักสร้างบารมีพันธุ์ตะวัน พันธุ์อาชาไนยหรือไม่ สังเกตดูง่าย ๆ คือ ในขณะที่คนอื่นกำลังหลับใหลอยู่ด้วยความไม่รู้ กำลังหลงเพลิดเพลินไปกับเรื่องโลกๆ ที่ไร้สาระ แต่เราเป็นผู้ตื่นตัวในการสร้างบารมีอยู่เสมอ โดยไม่เห็นแก่ความสนุกสนานเพลิดเพลินในโลกนี้ ซึ่งเขาก็ให้เวลาให้โอกาสเรามาเกิดเป็นมนุษย์ เพียงชั่วระยะเวลาสั้นๆ เท่านั้น ไม่ถึง ๑๐๐ ปีก็จำต้องจากโลกนี้ไปแล้ว

เมื่อชาวโลกเริ่มต้นจากความหลับใหล ได้ลงมือสร้างบารมีตามอย่างพวกเรา เพราะได้อาศัยเราเป็นต้นบุญต้นแบบ เป็นยอดกัลยาณมิตร เราจะได้ชื่อว่า บรูชอาชาไนยผู้ยังโลกให้สว่างไสว

ดังนั้น ให้มุ่งมั่นสร้างบารมีให้เต็มที่เต็มกำลัง และหมั่นฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง ให้เข้าถึงพระธรรมกายภายในกันได้ทุกๆ คน

